

Acció Ciutadana

setmanari nacionalista

d'esquerra

EDITORIAL

Una veu republicana

Talment com un oasi aollidor i fresquívol en els sorrals calents dels tròpics, la veu republicaníssima i honrada de Manuel Azaña ha ressonat en el desert d'indiferentisme de la vida pública nacional, i el tò acusatori de les seves paraules indignades; els retrets violents pel falsejament i l'incompliment dels preceptes constitucionals per part del govern Lerroux, mal anomenat republicà, el qual, vergonyosament lligat de peus i mans, es lliura impúdic a les dretes cavernàries, a canvi de que elles, condescendents, procurin satisfer els apetits insaciabls de comanament de la colla monàrquico-lerrouxi; i la vibrant apel·lació als sentiments liberals i esquerristes de les masses ciutadanes per tal de mantenir i consolidar amb tota integritat l'esperit nou d'una Espanya nova, culta i civilitzada, si bé ha estat escoltat amb la més complerta indiferència per l'actual govern-desgovernador ha fet tremolar d'emoció el cor de tot el poble espanyol, demòcrata i republicà.

Contra el perill d'una dictadura feixista, aniquiladora de tota mena de llibertats, oposa Manuel Azaña, la força del règim democràtic, regit per homes serens, austers, enèrgics i justos; contra el perill d'una revolta proletària, l'establiment immediat d'un règim més equitatiu de justícia social que dongui ample compliment a les ànsies redemptores de l'explotat, el levant-lo a la categoria d'home lliure; contra l'amenaça de la reacció, estretament unida per a la defensa d'uns interessos mesquins i d'uns privilegis absurds, clama l'ex-president del Consell de Ministres per l'unió de totes les esquerres republicanes pel triomf i consolidació d'uns ideals.

No pot pas ésser desoïda la veu sincera de Manuel Azaña, ni pot ésser menyspreada l'intenció nobilíssima que ha inspirat aquesta crida al republicanisme espanyol. La gravetat de les circumstàncies; el perill imminent que per la pau, per el règim i l'esdevenidor polític, signifiquen les provocacions diàries dels somnia-truites feixistes, alentades o almenys comportades pels governants pseudo-republicans, feien necessari que una veu autoritzada dongués el crit d'alerta, i l'home emotivament fred, abrandadament serè que és l'ex-ministre de la Guerra, l'ha donada.

Ara ens toca a nosaltres respondre i a complir cada u amb el seu deure.

Allò que en diuen *Diari de Girona* publicava fa uns quants dies, la protesta que la Junta directiva d'allò altre que en diuen Centre Catalanista ha tramès al Sr. Conseller de Governació de la Generalitat per les «coaccions i tota mena d'atropells de que foren víctimes una infinitat de ciutadans gironins el 14 de Gener».

No serem pas nosaltres els que ens entreindrem a demostrar la falsedat de les acusacions que els plumífers lliguers han llençat canallescament contra els homes d'esquerra des de la premsa i en el document de referència. Tenim encara la pell molt fina per a no discutir amb subjectes de tan baixa qualitat, capaços de qualsevol infàmia. Deixem que sia el representant mateix de Lliga Catalana el que engruni l'artifici acusatori dels seus correligionaris amb l'afirmació feta davant la Junta del Cens en la sessió d'escrutini quan manifestava llealment que les eleccions de Girona havien estat un espill de legalitat, entel·lat solament pel robato-

ri de l'acta de la secció tercera del districte primer.

I sigui així mateix el jutge que enten en l'afer de l'acta desapareguda, si creu que pugui ésser una pista segura, el que uns senyors anunciessin amb bastanta anticipació (segons el document de referència) al Sr. Comissari d'ordre públic, que s'anava a cometre un robatori. Com ho sabien els al·ludits senyors...? Perquè aquesta seguretat...? Es que... Senyor jutge: vegi si li convé.

Del demés que diuen en el document no volem pas mantenir-hi diàleg. Seria donar-los-hi una bel·ligrància que no han de tenir, ni es mereixen.

Uns homes honrats romanen tancats a la presó per uns petits incidents electorals.

A March se li obren les portes de presidi; a Calvo Sotelo i Benjumea se li obriran les fronteres. I tots tres ocuparan els escons de diputat.

On és la justícia?

Catalans!!

Un grup de ripollesos, catalans de cor, amics i companys del jovincell Francesc Català i Serra, mort a Bèlgica durant el seu exili, degudament autoritzats pels pares i família de l'esmentat difunt, té l'honor d'adreçar-se a tots els ciutadans de Catalunya manifestant els següents extrems: Set anys ha que jauen a la hospitalària Brussel·les les despulles mortals del catalaníssim Francesc Català i Serra.

«... En Francesc Català reposa en terres de Bèlgica amb aquell repòs que no coneix terme, però espera. Espera, que, un dia, el durem a Catalunya, satisfent-li en mort allò que ell anhela i no pogué satisfer en vida.

Així li prometérem els seus companys i aqueixes promeses que revesteixen tot el caràcter de sagrades, no pot mancar-hi.

Catalunya ha assolit quelcom de tot allò que constituïa l'ideal del dissortat heroi.

Ja amb més o menys plenitud, segons l'altura de mira i determinats avantatges, cada ciutadà pot reconstruir la seva llar i la pròpia personalitat amb les característiques peculiars de la terra nostrada, però l'abans tranquil·la, tant com avui austera, casa pairal ripollesa on fou inculcat l'esperit de catalanitat del PRIMER SOLDAT VOLUNTARI CAIGUT PER CATALUNYA, si bé és veritat que té la satisfacció d'haver donat a la pàtria tot ço que se li pot oferir, sofreix, en canvi, l'agut flagell que ha creat la perdurable absència de l'ésser estimat.

La digníssima casa Català de Ripoll, conseqüent en tots els actes de la seva vida ha estat el refugi de l'alta muntanya on els perseguits per la justa causa de Catalunya trobaven justa i cordial hospitalitat. Els senyors Macià, Ventura Gassol i d'altres que regeixen avui els destins de Catalunya ens aturaran de mentir. Per tant, davant d'aquestes valors de llei generosament sacrificades per la llibertat dels catalans, el grup de ripollesos que a sota signen, demana a tots els pobles i entitats de Catalunya i a cada ciutadà en particular, una petita dàdiva per tal de poder traslladar les despulles de l'abnegat Francesc Català i Serra al cementiri del seu poble nadiu, lloc en el qual, segons la suma de pessetes que s'aconsegueixi de la pública subscripció oberta per virtut del present manifest

serà construïda una tomba digna del malaurat patriota i no menys mereixedora de la noblesa que ens caracteritza.

¡Catalans! Per la satisfacció de la família Català de Ripoll, per agraïment i admiració al petit heroi, per estimul dels que vindran, per la dignitat de Catalunya, subscriuiu-vos. No permeteu que les estimades despulles del vertader amic de la nostra terra, restin ja més temps al cementiri de Brussel·les.

Què dirien les futures generacions...? Què pensarien avui els que llegissin la inscripció d'aquella tomba, si s'assabentessin que a sota les pedres de la qual, més o menys pulides; més o menys ornamentades, hi jauen abandonades les despulles del noble ripollès...?

Creieu possible una oració davant la desagradable impressió que produeix a l'ànim la desídia o incúria d'un país en el compliment dels seus deures sagrats?

Tothom qui visiti aquell lloc i tingui esment de l'existència de les venerables cendres, caurà forçosament en expressar la seva condolença, poc més o menys amb paraules com aquestes: **Què hi feu aquí...? Que no us hi volen a la Pàtria...?**

Ripoll, 12 d'octubre de 1933.

Marian Font. Ramon Clos, Frederic Toralles. Pere Ferrés.

Pels donatius adreçar-se a ACCIÓ CIUTADANA, c/ Carme, 12 - Girona.

En la Junta general ordinària que cejbrà el Centre Catalanista de Girona i comarques, s'acordà per aclamació una proposició presentada per un grup de socis, en la qual es concedí la presidència honorària de la Societat a l'il·lustre Francisquet Cambó, creador del famós i popular Anarquista de Terrassa.

Com que per a no trencar el costum històric, no hi hagué cap discrepància en aquest acord, ens agradaria de saber el que pensa d'això la flamant Jovenut Catalanista (?) de l'esmentat Centre que presideix En Manel Xiberta-suara elevat a la categoria de màrtir d'ençà de les passades eleccions municipals - ja que no volem creure que esfigui en el seu ànim el voler jugar amb dos jocs de cartes, i que per tant voldran manifestar públicament la seva posició respecte si estan identificats amb l'acord de referència, o bé si fent costat als pronois de les jovenuts lligueres de Barcelona volen la «jubilació» immediata del fracassat capítol, juntament amb la dels demés savis de la seva quinta que anunciaren un triomf a les passades eleccions municipals a Barcelona per més de 10.000 vots, i resultaren derrotats per 30.000.....